

BERÄTTELSE OM ATT LEVA MED SAMTIDIG PSYKISK OHÄLSA OCH MISSBRUK

Sara Zoric
Linnéuniversitetet & Nybro kommun

KORT OM PROJEKTET

Projektet handlar om berättelser från personer som lever med samtidig psykisk ohälsa och missbruk, hur de upplever sin vardag att leva med samtidig psykisk ohälsa och missbruk samt hur de beskriver sin återhämtningsprocess.

Artikel I behandlar vardagslivet och hur vardagen struktureras av samtidig psykisk ohälsa och missbruk. Artikel II handlar om vändpunkter i återhämtningsprocesser. Socialstyrelsen (2012) påtalar vikten av att öka kunskapen om personernas livssituation i syfte att förbättra målgruppens hälsa och levnadsvillkor.

Även inom socialtjänsten efterfrågas fördjupad kunskap gällande denna kontinuerligt växande grupp. Det finns behov av svenska studier om personer som lever med samtidig psykisk ohälsa och missbruk (Jakobsson et al., 2011).

Utan kunskap och förståelse för personernas egna erfarenheter riskerar deras livskvalitet att försämrans i förlängningen med risk för exkludering, hemlöshet eller andra sociala problem (jfr Skärner, 2012; Dir. 2020:68; jfr Topor, 2001; jfr Padgett & Henwood, 2011; Villena & Chesla, 2010).

Min studie ämnar bidra med fördjupad kunskap och förståelse kring målgruppen, deras vardagsliv och vändpunkter i återhämtningsprocesser från samtidig psykisk ohälsa och missbruk.

Se alla publikationer som hör till forskningsprojektet här:

KONTAKT

Sara Zoric
sara.zoric@lnu.se
sara.zoric@nybro.se

BAKGRUND

Personer som lever med samtidig psykisk ohälsa och missbruk är en grupp som riskerar att "hamna mellan stolarna". Flertal tidigare studier visar att individerna själva upplever att vård- och stödinsatser inte ser till hela individen utan antingen den ena eller andra problematiken (Dir. 2020:68; SOU, 2021:6; Pinderup, 2018; Brekke et al., 2017). Personer som lever med samtidig psykisk ohälsa och missbruk riskerar att hamna i ytterligare svårigheter inom andra livsområden såsom boende, ekonomi och arbete. Svårigheterna gör många gånger att dessa människor är i behov av insatser från olika instanser (Socialstyrelsen, 2012; Skärner, 2012).

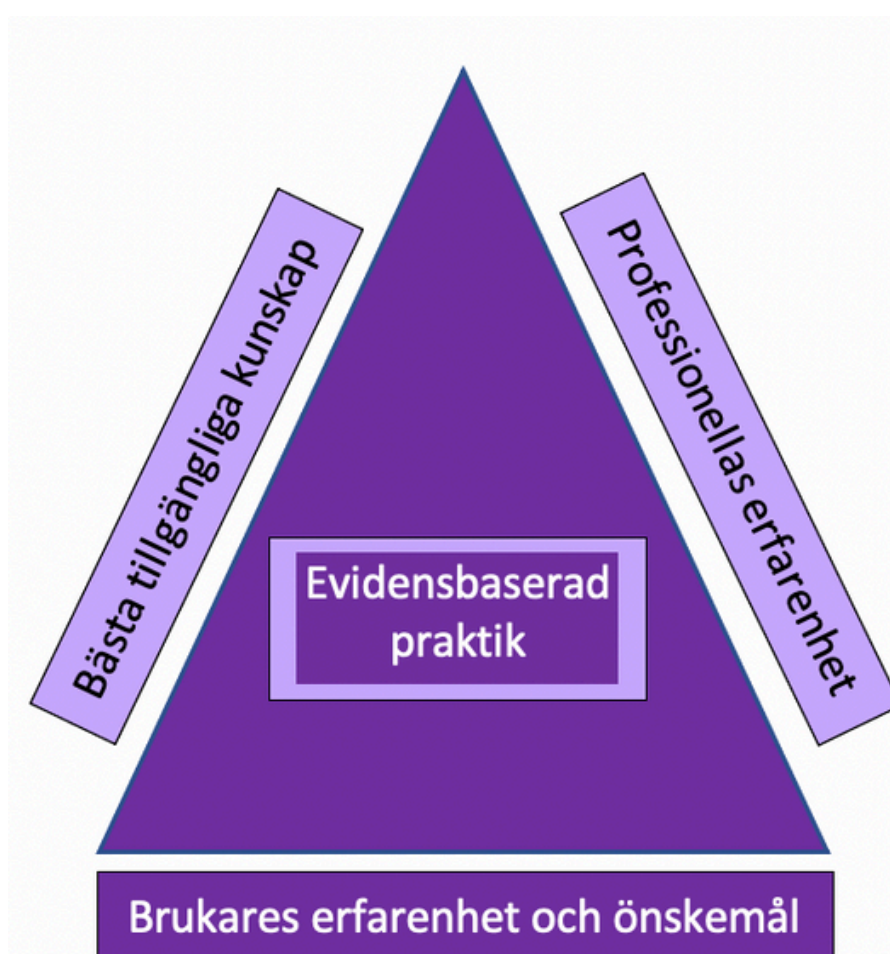
Kunskap om personernas egen syn på sin verklighet, sin vardag och sin återhämtning är central för att förstå tillvaron de lever i. Deras egna utsagor blir därför betydelsefulla för att kunna erbjuda lämpligt stöd.

Triangeln till höger representerar evidensbaserad praktik. I min studie är det brukares erfarenhet och önskemål som står i fokus.

KORT FORSKNINGSÖVERSIKT

Tidigare forskning inom fältet visar att vanligt förekommande är upplevelser av våld, psykisk ohälsa, missbruk och utsatthet generellt i barndomen.

Vuxenlivet kommer ofta med flera bekymmer och utsatthet, där flera centrala delar av livet påverkas av den samtidiga psykiska ohälsan och missbruket. Vardagsstrukturen, arbetsmöjligheter (Kronenberg, Slager-Visscher, Goossens, Van den Brink & Van Achterbergs, 2014), ekonomiska resurser och boende är exempel på sådant som kan påverkas (Goldberg, 2010; Padgett & Henwood, 2011; Villena & Chesla, 2010). I tidigare forskning som belyser aspekter av vård och behandling (Steel & Rechberger, 2002; Richert, Anderberg & Dahlberg, 2020) framförs att personer ofta slussas runt mellan olika instanser.

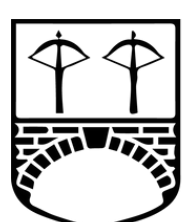

SYFTE

Det övergripande syftet med föreliggande studie är att genom narrativa intervjuer studera hur personer med erfarenhet av att leva med samtidig psykisk ohälsa och missbruk upplever sin livssituation och återhämtning. Syftet är vidare att studera vilken mening att leva med samtidig psykisk ohälsa och missbruk tillskrivs av personen i sin berättelse om vardagen samt Hur de beskriver vändpunkter i återhämtningsprocesser Från samtidig psykisk ohälsa och missbruk.

METOD

Tolv narrativa intervjuer med vuxna personer som lever med samtidig psykisk ohälsa och missbruk har genomförts för att få kunskap om deras liv (Hydén & Hydén, 1997). Det empiriska materialet analyseras genom narrativ analys (Lieblich et al., 1998) och teorin om vardagslivet (artikel I) samt återhämtningsteori och vändpunkter (artikel II).

NYBRO
KOMMUN

Linnéuniversitetet

